

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tora nevi'im u-ketuvim

Leusden, Johannes

Amstelodami, 1667

Cap. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39406

Paroh cum ad necem querit; ille vero fugit in Midian: ibi Deus uxorem, & filios ipsi concedit.

14 וַיֹּאמֶר מִי שְׂמַךְ לְאִישׁ שָׂר וְשִׁפְטָ עָלֵינוּ הֲלֹהֵרֹגְנִי אֶתְּךָ
 אָמַר כֹּאֲשֶׁר הִרְגַת אֶת־הַמִּצְרִי וַיֵּרָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֲכֹן
 טו נֹדַע הִדְבַּר: וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּבְקֹשׁ
 לְהַרְגוֹ אֶת־מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ
 16 מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר: וּלְכֹהֵן מִדְיָן שִׁבְעַת בָּנוֹת וַתִּבְאֵנָה
 וַתִּדְלַנָּה וַתִּמְלֶאנָה אֶת־הַרְהֻטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן
 17 אֲבִיהֶן: וַיָּבֹאוּ הָרְעִים וַיִּגְרְשׁוּם וַיִּקַּם מֹשֶׁה וַיּוֹשַׁעַן וַיִּשְׁק
 18 אֶת־צֹאנָם: וַתִּבְאֵנָה אֶל־רְעוּאֵל אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר מִדּוּעַ
 19 מְהֵרַתְּ בְּאֵיּוֹם: וַתֹּאמְרֵן אִישׁ מִצְרַיִם הִצִּילֵנוּ מִיַּד
 כ הָרְעִים וְגַם דָּלָה דָּלָה לָנוּ וַיִּשְׁק אֶת־הַצֹּאן: וַיֹּאמֶר
 אֶל־בָּנוֹתָיו וַאֲנִי לְמַדּוּעַ עֹזְבֹתֶיךָ אֶת־הָאִישׁ קִרְאֵן לוֹ
 21 וַיֹּאכַל לֶחֶם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְשִׁבְתָּ אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־
 22 צַפְרָה בְּתוּלַמְשָׁה: וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גִּרְשֹׁם
 כִּי־אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נְכַרִּיָּה: פ

Filii Israel denuo afflicti ad Deum exclamant, & exaudit eos.

23 וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הִהָסוּ יַמֶּת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאנְחוּ בְנֵי־
 יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעַקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל־הָאֱלֹהִים
 24 מִן־הָעֲבֹדָה: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקַתְּסוּ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
 כֹּה אֶת־דְּבָרֵיךָ אֶת־אֲבֹרָהֶם אֶת־צַחֵק וְאֶת־עֵקֶב: וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּדַע אֱלֹהִים: ס

Cap. III. Deus appareret Moseh in rubo, qui igne ardebat, & tamen non consumebatur.

א 1 וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֵה אֶת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתֵנוּ כֹּהֵן מִדְיָן
 וַיִּגְהַג אֶת־הַצֹּאן אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־הַר הָאֱלֹהִים
 2 הַרְרֵבֶה: וַיֵּרָא מִלְּאֲךָ יְהוָה אֵלָיו בְּלֶבֶת אִשׁ מִתּוֹךְ
 הַסֶּנֶה וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֶּנֶה בֹּעֵר בְּאֵשׁ וְהַסֶּנֶה אֵינְנוּ אֹכֵל:
 3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרֶה נְאוּאֲרָאָה אֶת־הַמִּרְאָה הַגָּדֹל
 4 הַזֶּה מִדּוּעַ לֹא־יִבְעַר הַסֶּנֶה: וַיֵּרָא יְהוָה כִּי־סָר לִרְאוֹת
 וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֶּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה
 ה וַיֹּאמֶר הַנְּנִי: וַיֹּאמֶר אֶל־תִּקְרַב הֵלֶם שָׁלֵךְ־נָעֲלִיךְ
 מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמֶּת־
 קֹדֶשׁ

קדש הוא: ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם
 אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה פניו כי ירא
 מהביט אל האלהים: ויאמר יהוה ראה ראיתי את
 עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני
 נגשיו כי ידעתי את מכאביו: וארד להצילו מיד
 מצרים ולהעלתו מן הארץ ההוא אל ארץ טובה
 ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני
 והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוס: ועתה הנה
 צעקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ
 אשר מצרים לחצים אתם: ועתה לכה
 ואשלחך אל פרעה והוציא את עמי בני ישראל
 ממצרים: ויאמר משה אל האלהים מי אנכי
 כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל
 ממצרים: ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות
 כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים
 תעבדון את האלהים על ההר הזה: ויאמר משה אל
 האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרת להם
 אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרולי מה שמו
 מה אמר אלהים: ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר
 אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני
 אליכם: ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל
 בני ישראל יהוה אלהי אבותיכם אלהי אברהם אלהי
 יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם וזה
 זכרי לדר דר: לך ואספת את זקני ישראל ואמרת
 אלהים יהוה אלהי אבותיכם נראה אלי אלהי אברהם
 יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת העשוי
 לכם במצרים: ואמר אעלה אתכם מעני מצרים אל
 ארץ הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוס
 אל

Deus agit cum illo de mittendo ipsum in Egyptum, ut populum suum e manu Paroh eripiat.

Mofeh se humiliter excusat; sed Deus ejus animum corroborat.

Deus nomen suum exponit Mofeh, cui pro certo affirmat ejus verbis dandam esse fidem.

18 אל ארץ זבת חלב ודבש : ושמעו לקלך וכאת אתה
 וקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו יהוה
 אלהי העבריים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך
 19 שלשת ימים במדבר ונזכרה ליהוה אלהינו : ואני
 ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד
 כ חוקה : ושלחתי את ידיו הכיתי את מצרים בכל
 נפלאתי אשר אעשה בקרבן ואחרי כן שלח אתכם :
 21 ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון
 22 לא תלכו ריקם : ושאלה אשה משכנתה ומגרת
 ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על בניכם
 א ד ואל בניתיכם ונצלתם את מצרים : ויען משה ויאמר
 והלא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה
 2 מהחק אלקי יהוה : ויאמר אליו יהוה מזה בידך ויאמר משה :
 3 ויאמר השליכהו ארצה וישלכהו ארצה ויהי לנחש
 4 וינס משה מפניו : ויאמר יהוה אל משה שלח ידך
 ואחו בזנבו וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו :
 ה למען יאמינו כי נראה אלקי יהוה אלהי אבתם אלהי
 6 אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב : ויאמר יהוה לו עוד
 הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוצאה והנה ידו
 7 מצרעת כשלג : ויאמר השב ידך אל חיקך וישב ידו
 8 אל חיקו ויוצאה מחיקו והנה שבה כבשרו : והיה
 אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקל האת הראשון
 9 והאמינו לקל האת האחרון : והיה אם לא יאמינו גם
 לשני האתות האלה ולא ישמעו לקלך ולקחת ממני
 היאר ושפכת היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר
 10 והיו לרם ביבשת : ויאמר משה אל יהוה בני אדני לא
 איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז
 11 דברך אל עבדך כי כבר פה וכבר לשון אנכי : ויאמר
 יהוה

Inquit etiam illi Deus, eos magna divitiarum affluentia Aegypto exituros. Cap. IV. Mosch iterum recusat, Deus autem praestat ei potestatem mira faciendi, quibus convincat eos.

Tertio recusat, & in lingua tarditate excusationem ponit.

יהוה אליו מי שם פה לאדם או מי ששם אלם או חרש
 או פקח או עור הלא אנכי יהוה: ועתה לך ואנכי
 12 אהיה עם פיך והוריתיך אשר תדבר: ויאמר בי ארני
 13 שלח נא ביד תשלח: ויחר אף יהוה כמשה ויאמר
 14 הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דברי דבר הוא וגם
 הנה הוא יצא לקראתך וראו שמח כלבו: ודברת
 15 אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיך
 ועם פי הוהוריתי אתכם את אשר תעשון: ודבר
 16 הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה
 תהיה לו לאלהים: ואת המטה הזה תקח בידך
 17 אשר תעשה בו את האתת: פ
 18 וילך משה וישב אל יתר חתנו ויאמר לו אלכה נא
 ואשובה אל אחי אשר במצרים ואראה העודם חיים
 19 ויאמר יתרו למשה לך לשלום: ויאמר יהוה אל
 משה במדין לך שב מצרים כי מרתו כל האנשים
 המבקשים את נפשך: ויקח משה את אשתו ואת
 כ בניו וירכבם על החמד וישב ארצה מצרים ויקח
 21 משה את מטה האלהים בידו: ויאמר יהוה אל
 משה בלכתך לשוב מצרימה ראה כל המפתים
 אשר שמתי בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק
 את לבו ולא ישלח את העם: ואמרת אל פרעה
 22 כה אמר יהוה בני בכרי ישראל: ואמר אליך שלח
 23 את בני ועבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי הורג את
 בנה בכרך: ויהי בדרך במלון ויפגשהו יהוה ויבקש
 24 המירנו: ותקח צפרה צרות תכרת את ערלת בנה כה
 ותנע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי: וירף
 25 ממנו אז אמרה חתן דמים למולת: פ
 27 ויאמר יהוה אל אהרן לך לקראת משה המדבר
 וילך

Subter fu-
 git quarto
 legati mu-
 nus: &
 Deus iras-
 citur illi,
 adiungit
 que ei Aha-
 ron, ut in-
 terpretem
 agat.

Mosch à so-
 cro discedit,
 secumque
 ferens uxo-
 rem, & li-
 beros, abis
 in Aegyptum.

Deus inten-
 dit occidere
 Mosch,
 quem Sip-
 porah per-
 filii circum-
 cisionem li-
 berat.

*Abaron ex
praecepto
Dei occur-
rit obviam
Moseh, qui
refert illi
susceptum
munus, cu-
jus gratia
iter facie-
bat in
Egyptum.
29 Moseh &
Abaron
causam sui
adventus
renuntiant
populo, qui
credit illis.
Cap. V.
Veniunt ad
Paroh; &
indicant e
mandatum
Dei, quod
ille non ad-
mittit; sed
potius loco
liberandi
populum,
eum duriori
servitute
premit.*

28 וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגַּשׁוּהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁקְלוּ: וַיְגַדֵּם מֹשֶׁה
 לְאַהֲרֹן אֵת כָּל־דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלַחוּ וְאֵת כָּל־
 29 הָאֵתֹת אֲשֶׁר צִוְּהוּ: וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאסְפוּ אֶת־
 ל כָּל־זִקְנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֵתֹת לְעֵינֵי הָעָם:
 31 וַיֹּאמֶן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־פָקֵד יְהוָה אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְכִי
 א הָרָאָה אֶת־עֵינָיו וַיִּקְרוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ: וְאַחֲרַיִם בָּאוּ מֹשֶׁה
 וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פְּרַעֲהָ כֹה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 2 שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּחְגּוּלִי בְּמִדְבָּר: וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהָ מִי־
 יְהוָה אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקִלּוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־יָדַעְתִּי
 3 אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־אֶשְׁלַח: וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי
 הָעִבְרִים נִקְרָא עֲלֵינוּ נִלְכָּה נִאֲרֹךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
 בְּמִדְבָּר וְנִזְכָּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּן־יִפְגַּעֵנוּ בְּדַבְּרֵי־אֵו
 4 בַּחֲרֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְמַה מֹּשֶׁה וְאַהֲרֹן
 ה תּוֹפְרִיעוּ אֶת־הָעָם מִמַּעֲשׂוֹי לְכוּ לְסַבְּלֵתֵיכֶם: וַיֹּאמֶר
 6 פְּרַעֲהָ הִן־רַבִּים עֲתֵרָה עִם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶם אֶת־
 7 וְאֶת־שֹׁטְרֵי לֹא־אֶמַר: לֹא־תֹאסְפוּן לְתַתֵּן תְּבִין לָעָם
 לְלִבְּןֵי הַלְּבָנִים כְּתַמּוֹל שְׁלֹשׁם הֵם יִלְכוּ וְקִשְׁשׁוּ לָהֶם
 8 תְּבִין: וְאֶת־מִתְכַנֶּתֶת הַלְּבָנִים אֲשֶׁר־הֵם עֹשִׂים תַּמּוֹל
 שְׁלֹשׁם תְּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם לֹא־תִגְרַעוּ מִמֶּנּוּ כִּי־נִרְפִים הֵם
 עַל־כֵּן הֵם צַעֲקִים לֹא־אֶמַר נִלְכָּה נִזְכָּחָה לַיהוָה: וַיִּשְׁעוּ
 9 תְּכַבֵּד הַעֲבָדָה עַל־הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ כֹה וְאֵל־יִשְׁעוּ
 10 בְּדַבְּרֵי־שֹׁקֵר: וַיֵּצְאוּ נְגִשֵׁי הָעָם וּשְׁטָרֵי וַיֹּאמְרוּ אֶל־
 11 הָעָם לֹא־אֶמַר כֹּה־אָמַר פְּרַעֲהָ אֵינְנִי נֹתֵן לָכֶם תְּבִין: אֲתֵם
 ל כּוֹקְחוֹ לָכֶם רֹבֵן מֵאֲשֶׁר תִּמְצְאוּ כִּי־אֵין נִגְרַע
 12 מֵעֲבַדְתְּכֶם דָּבָר: וַיִּפֶץ הָעָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְקִשְׁשׁ
 13 קֶשֶׁל תְּבִין: וְהִנְגִּישׁוּם אֲצִים לֹא־אֶמַר כָּלוּ מֵעֲשִׂיכֶם דָּבָר־
 יוֹם